NOVINY obce ZÁLESIE

www.obeczalesie.sk | ou@obeczalesie.sk | ročník IV. | 4/2020 | december 2020

Odberné miesto COVID-19 v Zálesí počas celoplošného testovania obyvateľov Slovenska

Foto: Michaela Jezberová

EDITORIÁL

Milí čitatelia,

v súčasnosti prežívame síce sviatočné, ale veľmi neštandardné obdobie. Nepriaznivý vývoj pandémie nás všetkých núti akceptovať zmenené podmienky a rozsiahle obmedzenia. Okrem zjednodušenia dopravy do Bratislavy je ťažké hľadať na danej situácii veľa pozitív, ale o pár z nich si môžete prečítať v našej ankete. Ostáva len dúfať, že súčasné – netradičné okolnosti nás konečne podnietia prežiť nadchádzajúce sviatky tradičnejším spôsobom. V kruhu najbližších, s pocitmi pokory a vďačnosti za to, že môžeme byť v zdraví spolu. Rada by som využila tento čas, aby som bilancovala posledné, vlastne prvé dva roky vydávania obecných novín pod mojou taktovkou. Naša redakcia, aj s prispením externých autorov, postupne vykreovala súčasný formát novín, nastavila ich na štvrťročnú periodicitu a vydala osem čísel. Prvýkrát v histórii Zálesia vychádzali pravidelne noviny. Usilovali sme sa priniesť taký obsah novín, aby nestranne reflektoval aktuálne dianie v obci, aby poskytli Vám – čitateľom, užitočné a objektívne informácie a aby ostali ďalším generáciám spomienky v podobe takejto „kroniky“ obce. Rada by som poďakovala celej redakcii a všetkým prispievateľom za doterajšiu plodnú spoluprácu. Nakoľko som sa z rodinných dôvodov rozhodla ukončiť moje pôsobenie na poste šéfredaktorky, chcem popriať našim novinám v nasledujúcom období veľa úspechov a najmä priazeň Vás – našich čitateľov.

Záverom by som rada vám všetkým popriala krásne prežitie vianočných sviatkov a šťastné vykročenie do nového roku 2021.

Mária Zemanová, šéfredaktorka

Príhovor starostu

Milí susedia,
rok dvoch dvadsiatok sa chýli ku koncu. Náročný bol nepochybne pre každého jedného z nás. Stačil malý parazit a náš pohodlný svet sa prevrátil hore nohami. Za seba môžem povedať, že mi určite zostane v pamäti ako rok prekvapení. Napriek negatívnym správam z domova i zo sveta sa udialo aj veľa dobrého. Možno sú to len drobnosti, no predsa z tých sa skladá náš každodenný život. Bilancovanie roku nechám na vás. Skúsme pri sumarizovaní odložiť chmáry preč a porozmýšľať nad jeho šťastnými momentmi.
Napriek všetkému život v Zálesí v roku 2020 nezastal. Podarilo sa toho urobiť relatívne dosť. Na jar sme skolaudovali oceňované Korzo Zálesie. V krátkom období zlepšenia sme cez leto dokonca zvládli aj 10. ročník Záleskej divadelnej púte, čím sme podporili kultúrny život našich občanov. No najmilšie som bol prekvapený pri organizácii celoplošného testovania. Nezabudnem na to, koľko ľudí, na ktorých pomoc sme zvyknutí, ale aj nových tvárí, pomohlo pri príprave. Bol som dojatý. Zvládli sme to excelentne a Zálesie dávali za príklad aj iným obciam. Toto je presne to, čo ma napriek náročnosti funkcie napĺňa. Ďakujem ešte raz všetkým.
Prajem vám, aby ste do nového roku vstúpili v zdraví. Aby priniesol viac pokoja a mohli sme začať normálne fungovať tak, ako sme boli v minulosti zvyknutí. Nech je pre nás nasledujúcich 12 mesiacov obdobím, kedy sa budeme môcť opäť naplno stretávať s rodinami, priateľmi a najbližšími bez toho, aby sme museli rozmýšľať nad tým, či niekoho ohrozíme. Rok dvoch dvadsiatok nás naučil, ktoré hodnoty majú váhu a sú v živote najdôležitejšie a naopak. Odnesme si z neho poznanie, ktoré nás posunie vpred. Zostaňte zdraví.
Prajem vám pokojné prežitie vianočných sviatkov.

Marián Perger, starosta obce

Za smeti si priplatíme, dôvodom je aj plná skládka v Senci

Poplatky za vývoz komunálneho odpadu na rok 2021 budú opäť vyššie. V porovnaní s rokom 2019 vzrástla suma za vývoz komunálneho odpadu cez 70 %. Dôvodom je aj havarijná situácia na skládke v Senci, a s tým súvisiaci doplatok za dopravu navyše. Návrh Všeobecne záväzného nariadenia a výšku poplatkov odsúhlasilo v stredu 9. decembra obecné zastupiteľstvo.

Komunálny odpad zo záleských domácností končil donedávna na skládke Červený majer v Senci. Spoločnosť AVE, ktorá zabezpečuje zvoz smetí aj zo Zálesia, už skôr avizovala, že skládka v okresnom meste čoskoro dosiahne maximum svojej kapacity. Vzhľadom na to, že nedošlo k rozšíreniu skládky, musí využívať priestory iných spoločností, s čím súvisia náklady na dopravu do vzdialenejších oblastí. Podľa informácií obecného úradu, sme od januára do novembra 2020 v Zálesí vyprodukovali celkovo 407 ton komunálneho odpadu.

Za týždenný vývoz menšej 120-litrovej nádoby po novom zaplatíme 178 eur, v prípade väčšej 240-litrovej nádoby je to 356 eur. Poplatok za 26 vývozov ročne, teda dvojtýždenný vývoz, je pri 120-litrovej nádobe 89 eur a pri 240-litrovej nádobe 178 eur. Pri 1100-litrových nádobách predstavuje týždňový vývoz 1632 eur a dvojtýždenný 816 eur. Schválené VZN je zverejnené na webovej stránke obce. Poplatky za smeti je potrebné uhradiť do konca februára 2021.

Po tom, ako spoločnosť AVE predstavila nový cenník, viacerí starostovia okolitých obcí, vrátane Zálesia, konzultovali ceny so spoločnosťou, ktorá robí analýzu obstarávania cien zberových spoločností pre obce. Neskôr sa stretli aj s riaditeľom AVE. *„Záverom stretnutia bolo, že si obce začiatkom roka 2021 pred uplynutím platnej zmluvy urobia spoločné verejné obstarávanie na dodávateľa služieb spojených s vývozom odpadu. Predpokladám, že v tom období sa vyjasní už aj situácia so skládkou pri Senci,“* informoval starosta Zálesia Marián Perger. Riešenie vidí vo vážení smetí, čo podľa neho predstavuje spravodlivý systém, ktorý umožní platiť len za tie smeti, ktoré reálne vyprodukujeme. *„Štát pripravuje úpravu legislatívy, ktorú má zverejniť budúci rok. Predpokladám, že bude zahŕňať aj váženie nádob,“* vysvetlil Perger.

Stretnutie starostov s riaditeľom AVE k situácii so skládkou v Senci. Foto OÚ Malinovo.

Suma za vývoz sa skladá z niekoľkých častí – jednou z nich je poplatok do envirofondu, ktorý sa odvíja od úrovne vytriedenia komunálneho odpadu, ďalšou je poplatok za umiestnenie odpadu na skládke. Ten vzrástol z minuloročných 38,09 na 66 eur s DPH. Tiež aj manipulácia s nádobami či cena za dopravu. Od roku 2021 sa v poplatkoch za vývoz smetí objaví aj položka – kuchynský odpad. Na výšku poplatku majú vplyv aj legislatívne zmeny.
Na internete, ale aj v pravidelných rubrikách obecných novín nájdete mnoho tipov, ale aj inšpiratívne postrehy, ako predchádzať tvorbe odpadu alebo ako správne odpad triediť. Odpad tvoríme my všetci. Je načase sa zamyslieť, zmeniť svoje spotrebiteľské správanie a eliminovať množstvo odpadu v čo najväčšej miere. Všetko sa začína u nás doma.

Henrieta Mihalková a Silvia Selecká

Prvé kolo testovania sme zvládli, pomáhala celá obec

Počas víkendu na prelome októbra a novembra sa uskutočnilo v Zálesí plošné testovanie na Covid-19 antigénovými testami. V sobotu a v nedeľu sa zdravotníkom v oboch odberových miestach v okolí kultúrneho domu podarilo otestovať celkovo 1791 ľudí. Prítomnosť ochorenia sa vtedy ukázala v ôsmich prípadoch.

Dobrovoľníci z radov DHZ Zálesie

Monitorovanie priestorov cez živé vysielanie, aktuálne informácie na sociálnych sieťach a správy cez SMS rozhlas umožnili sledovať dostupnosť odberových miest, čo ocenili aj samotní záujemcovia o testovanie. V sobotu bol o odbery v Zálesí väčší záujem, prišlo 1302 ľudí. *„Veľký záujem počas dňa sa odzrkadlil najmä vo večerných hodinách. Mali sme obavy, či bude počet zostávajúcich testov stačiť. Pre očakávaný nápor ľudí sme preto ozbrojené sily požiadali o ďalšie testovacie sady,“* povedal starosta Zálesia Marián Perger. Ako potvrdil, druhý deň evidovali menší záujem. Podľa dostupných informácií prišlo v nedeľu 489 osôb.

Prípravy na celoslovenské testovanie spočiatku sprevádzal nedostatok informácií. Chaotickým situáciám sa podarilo predísť, a oba dni mali podľa Pergera v Zálesí bezproblémový priebeh. Samospráva sa na operáciu Spoločná zodpovednosť intenzívne pripravovala zhruba týždeň. Išlo najmä o administratívne požiadavky a o stretnutia a komunikáciu s príslušníkmi ozbrojených síl a polície, zdravotníkmi, dobrovoľnými hasičmi, občianskymi združeniami, športovými klubmi a dobrovoľníkmi.

„Ako jedna z mála obcí sme mali organizáciu zvládnutú takmer bezchybne. Všetci oslovení prišli pomôcť. Oceňujem ochotu dobrovoľníkov a veľmi pekne sa im chcem poďakovať. Som pyšný na to, že v obci takto funguje dobrovoľníctvo. Vďaka každému, kto sa zapojil. Ešte niekoľko týždňov po testovaní som počúval na Zálesie samé pochvaly,“ priznal Perger.

Henrieta Mihalková

Nemáte ešte trvalý pobyt? Prihláste sa, obci to pomôže

Blíži sa koniec roka a s ním každoročná príprava obecného rozpočtu. Tento rok sme museli pre pandémiu utiahnuť opasok aj našej obecnej kase. Do budúceho roka sa dívame veľmi opatrne, a aj keď sme mali ešte veľké plány, budeme ich musieť zodpovedne zvažovať.

Jedným z najdôležitejších príjmov obce je podielová daň. Čo štát vyberie od občanov na dani z príjmu, to prerozdelí medzi obce a VÚC. Každý rok obce dostávali viac peňazí, pretože štát viac peňazí aj vybral. Tentoraz to však môže byť inak.

Budúci rok je kľúčový pre našu spoločnú kasu – na jar bude prebiehať sčítanie obyvateľstva. Koľko obyvateľov bude v našej obci prihlásených na trvalý pobyt, toľko dostane naša obec prostriedkov na svoj chod a hlavne na rozvoj!

A preto chceme opäť vyzvať občanov, aby si prihlásili trvalý pobyt v našej obci, ak to doteraz ešte nestihli urobiť. Je to veľmi jednoduchá vec. Ako na to? Stačí sa nahlásiť na obecnom úrade u zamestnankyni, pani Z. Čechovej, ktorá vám s tým ochotne pomôže. Základné informácie nájdete aj na našej web stránke www.obeczalesie.sk/ako-vybavit/pobyt/.

V roku 2015 som robila prieskum neprihlásených obyvateľov obce, kde vyšlo, že v tej dobe sme mali cca 550 neprihlásených občanov, čo bolo 22 % (Viac o tejto téme v Obecných novinách 1/2015 na webovej stránke obce). Predpokladáme, že aj dnes žije v obci podobné percento neprihlásených občanov. Ak si to prepočítame, mohlo by ísť približne o 100 000 eur, ktoré v rozvoji veľmi chýbajú. Ak by sme mali v rozpočte tieto prostriedky, mohli sme už tento rok začať s opravou Starobystrickej ulice a budúci rok pokračovať v ďalších opravách. Oprava pre chýbajúce peniaze bola odložená. Chceme v obci začať postupne realizovať kanalizáciu, rozšíriť materskú školu, budovať základnú školu, cyklotrasy, športoviská či kultúrny stánok.

Vážení neprihlásení občania, všetci tu spolu žijeme a sme obec Zálesie. Každý by mal rád svoj domov – svoju obec lepšiu, krajšiu a s kvalitnými službami. Pomôžte svojou troškou a prispejte obci tým, že si stihnete prehlásiť trvalý pobyt čo najskôr.

Martina Dobrovodská,
predsedkyňa finančnej komisie,
poslankyňa OZ

Blíži sa povinné sčítanie obyvateľov. Môžete využiť službu asistenta

Ako sme vás informovali v predchádzajúcom čísle novín, prebieha sčítanie domov bytov a obyvateľov. Prvá etapa, sčítanie domov a bytov, je bez nutnej účasti obyvateľov. Ale blíži sa druhá etapa, kde je povinné vyplnenie sčítacieho formuláru pre každého obyvateľa SR.

Sčítanie obyvateľov bude v termíne od 15. februára 2021 do 31. marca 2021, prvýkrát v plne elektronickej podobe. Obyvateľ bude mať na sčítanie sa šesť kalendárnych týždňov.

SODB 2±21 SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

K sčítaniu bude stačiť počítač, mobil či tablet. Urobíte to jednoducho, stačí pár klikov na stránke www.scitanie.sk. Takto zozbierané údaju budú presnejšie, spôsob ich získavania bezpečnejší a šetrnejší k životnému prostrediu. V obci bude zriadené kontaktné miesto, kde obyvateľom, ktorí sa nebudú môcť sčítať sami, pomôžu stacionárni asistenti. Na požiadanie budú k dispozícii aj mobilní asistenti, ktorí v prípade potreby navštívia obyvateľov u nich doma.

A prečo je vlastne dôležité sa sčítať? Aj váš klik totiž môže prispieť k tomu, či budeme mať nové cesty, kde a ako budú naše deti študovať, a či budú mať naši rodičia adekvátnu sociálnu a zdravotnú starostlivosť. Na to, aby sme zmenili Slovensko k lepšiemu, potrebujeme každý klik.

Zdroj: www.scitanie.sk

Poľná ulica dostala po rokoch nový povrch

Cestu na Poľnej ulici sa v novembri 2020 podarilo po rokoch zrekonštruovať. Opravy trvali niekoľko dní, v rámci nich sa odviezla rozjazdená suť, osadili sa obrubníky a položil sa nový asfaltový koberec. Do provizórnych opráv v minulosti už obec i obyvatelia investovali, súčasnú opravu uhradila obec z obecného rozpočtu.

Stav PRED rekonštrukciou

Stav PO rekonštrukcii

Separovaný odpad už len do priesvitných vriec

Zvozová spoločnosť AVE informovala, že od 1. decembra 2020 budú jej zamestnanci zbierať len taký separovaný odpad, ktorý je uložený v priesvitných bezfarebných vreciach. „*Vrecia inej farby* (čierne, modré, žlté a pod.) *zberať nebudeme, nakoľko sa nám hromadí v týchto nepriehľadných vreciach zmesový komunálny odpad namiesto plastov/papiera*," vysvetlila AVE v emaile OÚ.

Nie sú akceptovateľné ani žlté smetné nádoby (vlastný domáci kontajner) – plasty z nich je treba pred zvozom presypať do priesvitného igelitového vreca.

Plasty majú síce relatívne malú hmotnosť, ale veľký objem, preto by sme mali ich objem čo najviac zmenšiť. Ak lisujete PET fľaše, vkladáte téglik do téglika, misku do misky (napr. z mäsa), poctivo lisujete tetrapaky, a napríklad kovy separujete zvlášť (plechovky môžete dávať na zberné miesto pre Filipka, ako sme písali v minulom čísle novín), tak pridelené vrecia vám aj zvýšia, ako napísali mnohí spoluobčania, ktorí majú početnejšie rodiny a aj pravidelne varia.

-redakcia

Lekáreň konečne aj v našej obci

Pre lieky už netreba dochádzať k susedom. Starší občania bez automobilu už nemusia čakať na autobus, napríklad do Ivanky, a potom zasa na spoj naspäť. Takáto aktivita im vedela zabrať aj dve hodinky. Od novembra máme totiž v obci, azda prvýkrát v jej histórii, lekáreň.

Podľa pamätníkov chodil do obce v 60. rokoch lekár, ktorý každú stredu ordinoval v priestoroch súčasného obchodíka. Samotná lekáreň tu však nebola. Teraz ju máme na hlavnej Malinovskej ulici, vedľa kaplnky a hasičskej stanice. Okrem klasického sortimentu ponúkajú široký sortiment doplnkov zdravej výživy, prírodnú kozmetiku, 100 % prírodné šťavy bez pridaného cukru či konzervantov, čili dobroty, hypoalergénne náušnice, kvalitné produkty manikúry a iné zaujímavosti. Dokonca rozširujú sortiment podľa dopytu. Venujú sa aj individuálnej príprave liečiv (maste, krémy, pasty, roztoky, čapíky, kapsule), samozrejmosťou je aj objednávanie liekov na e-recept prostredníctvom mailu **lekarenzalesie@gmail.com**, mobilu **0948 602 534** alebo FB profilu „Lekáreň Zálesie“ (messenger).

Tešia sa na Vás v otváracích hodinách 8.00 – 18.00 v pracovné dni, 9.00 – 12.00 v sobotu.

Mária Zemanová

Tri kroky k jednoduchej obsluhe Balíkoboxu

Poslať balík, zaplatiť šek, SIPO, poštový poukaz, ale aj faktúru, ktorá ma QR kód, môžete od októbra už aj zo Zálesia. O tom, že záleský BalíkoBOX Slovenskej pošty funguje, sme informovali už v predošlých číslach novín. Tento raz vám prinášame stručný manuál na jeho obsluhu v troch jednoduchých krokoch. Navyše, ako avizoval obecný úrad, seniorom zabezpečia individuálnu inštruktáž.

Všetci, ktorí sa chcú vyhnúť dlhým radom na pošte či cestovaniu, a potrebujú využiť služby Slovenskej pošty, tak môžu urobiť hneď vedľa kultúrneho domu. Minulý rok tam osadili tzv. BalíkoBOX, ktorý šetrí voľný čas, ale je aj nástrojom, ako sa vyhnúť frekventovaným miestam s vysokou koncentráciou ľudí. V konečnom dôsledku tak možno chrániť svoje zdravie a vyhnúť sa potenciálnej nákaze novým koronavírusom.

Ako teda BalíkoBOX funguje?

Krok prvý: Na dotykovej obrazovke zariadenia si vyberte z ponuky služieb, napr. Vyzdvihnúť zásielku, Podať zásielku, Platiť poštový poukaz, Zaplatiť SIPO alebo Zaplatiť ePoukaz/Zaplatiť faktúru s PAY by Square kódom.

Krok druhý: Ak ste si z ponuky služieb zvolili napríklad možnosť Platiť poštový poukaz, priložte poukaz ku skenovaciemu zariadeniu nižšie a nasnímajte čiarový kód.

Krok tretí: BalíkoBOX vás vyzve k úhrade. Vložte vašu bankomatovú kartu do zariadenia a vyťukajte na klávesnici PIN kód. Na zariadení sa zobrazí informácia o tom, že váš poukaz bol zaplatený.

Seniori si môžu dohodnúť individuálne školenie

Obecný úrad plánoval organizovať spoločné školenie pre seniorov, ale vzhľadom na súčasnú pandemickú situáciu od tohto kroku upustil. „*Hľadali sme v obci dobrovoľníka, ktorý bude ochotný zaškoliť seniorov, ktorí majú problém s ovládaním moderných zariadení, a urobiť inštruktáž aj pre jednotlivcov,*“ vysvetlil starosta Zálesia Marián Perger s tým, že oslovil viacerých mladých ľudí z obce, medzi ktorými našli dobrovoľníka. Seniori sa môžu prihlásiť na obecnom úrade a dohodnúť si individuálnu inštruktáž. „*Použitie tohto zariadenia je približne rovnako jednoduché ako práca s bankomatom. Seniori sa preto nemusia obávať zložitej obsluhy,*“ dodal Perger.

Henrieta Mihalková

OKOM POSLANCA

Ubehla už polovica volebného obdobia

Čas letí neúprosne. Od komunálnych volieb na jeseň 2018 už prešli dva roky. Sme v polovici štvorročného volebného obdobia, a preto sme sa poslancov obecného zastupiteľstva spýtali, ako uplynulé dva roky hodnotia, a aké majú výzvy.

Martina Dobrovodská

Do môjho druhého funkčného obdobia som vstupovala s veľkou chuťou, pretože sa podarilo zostaviť dobrý poslanecký tím s dobrým plánom. Prvé dva roky poznačilo niekoľko vecí, ktoré zatiaľ neumožnili naplno rozbehnúť to, s čím sme išli spoločne do volieb a je veľkou výzvou aj do ďalšieho obdobia to naplniť. Je nevyhnutné, aby občania už cítili, že obec sa posúva vpred. Prvou väčšou lastovičkou je oprava Poľnej ulice. Nemám tu priestor vysvetliť k tomu viac, ale pre mňa to bol boj cez dve volebné obdobia. Len verím, že sa stane v obci pravidlom, že sa každý rok podarí opraviť a zlepšiť nejaký ďalší úsek cesty alebo chodníka. Môj dlhoročný plán bol rozšírenie materskej školy a rekonštrukcia kuchyne, na čom sme pracovali ešte v predošlom období, a verím, že aj keď to na prvú nevyšlo, vyjde na druhú. V budúcom roku bude veľkými výzvami niekoľko tém a to je súťaž na pozemok pod novú ZŠ, dotiahnuť podanie žiadosti na kanalizáciu, pasport dopravného značenia – realizácia, projekt cyklotrasy, či projekt na výmenu verejného osvetlenia. Veľkou výzvou bude aj nájsť najlepšie riešenie v otázke, čo s obecným úradom, ktorý bol presťahovaný do kultúrneho domu. Máme pred sebou toho veľa a ja som presvedčená, že ak sa v obci rozbehne na plno konštruktívna spolupráca, budeme vedieť zrealizovať toho omnoho viac ako doteraz.

Blíži sa koniec roka a tak pri tejto príležitosti si dovolím popriať všetkým v obci krásne prežitie vianočných sviatkov a veľa spokojnosti a pozitívnej energie do nového roka.

Andrej Klimo

Po dvoch rokoch od zvolenia do funkcie poslanca hodnotím uplynulé obdobie ako veľmi turbulentné a plné neočakávaných prekážok. V prvom roku pôsobenia v obecnom zastupiteľstve som sa zoznamoval s komunálnou politikou z tej dobrej aj zlej stránky. Spoločne aj s kolegami sme ambiciózne vstúpili do riešenia obecných záležitostí, ktoré sme si zadefinovali na začiatku volebného obdobia. Obecný rozpočet je veľmi štíhly, aby bolo možné v krátkom čase vyriešiť množstvo dlhé roky neriešených problémov. O to viac by sa malo systematicky plánovať. V druhom roku nás navštívila pandémia a všetky plány sme museli odložiť. Napriek tomu sa podarilo naštartovať zopár projektov ako je cyklotrasa z Ivanky pri Dunaji, oprava Poľnej ulice, projekt kanalizácie a iné. Do budúceho roku chcem pokročiť v projekte základnej školy tým, že pripravíme súťaž na kúpu pozemku na jej umiestnenie, naďalej pokračovať v trende opráv komunikácií a chodníkov a pokračovať v projekte odkanalizovania obce.

Záverom by som chcel všetkým obyvateľom zapriať príjemné prežitie vianočných sviatkov, plné zdravia, šťastia a popriať všetko dobré do nového roku.

Peter Milko

Čas neuveriteľne rýchlo letí. V obci ako Zálesie sa veci dejú dennodenne a je veľa záležitostí, ktoré by sa mali zmeniť. Obec dlhodobo trápia problémy spôsobené najmä nedostatkom financií, a tam sa dnes, žiaľ, všetko začína aj končí. Sú ale veci, ktoré sa nám podarilo spraviť, alebo problémy, ktoré sme vyriešili. Najväčšou témou roku 2020 bola samozrejme, koronakríza. Prakticky zo dňa na deň sa obci vytvárali nové úlohy a povinnosti, ktoré bolo nutné zvládnuť. Myslím, že sme aj v tomto neľahkom čase ako obec obstáli, za čo patrí vďaka aj veľkému počtu dobrovoľníkov, ktorí sú vždy ochotní pomôcť. Čo ma trochu trápi je, že sa negatívna nálada spoločnosti čiastočne preniesla aj do obce, že nevieme nájsť viac pochopenia pre spoluprácu, že často prevládajú v obci negatívne hodnotenia bez pochválenia, či pozitívneho povzbudenia. Mali by sme to zmeniť a pozerať sa jeden na druhého s väčším porozumením. Toto bude asi mojím najväčším prianím do nového roka. Z konkrétnych vecí je to pre mňa stabilizácia občianskych združení v obci, začiatok opravy Starobystrickej ulice, obnova dopravného značenia, naplánovanie projektov výstavby chodníkov v obci a najmä posunutie sa s obstaraním pozemku pre základnú školu v obci.

Všetkým susedom si dovoľujem zaželať tie najkrajšie a hlavne najzdravšie sviatky, to zdravie je asi pre nás to najdôležitejšie.

Marian Sollár

O post poslanca som sa uchádzal z dôvodu, že mi určité veci v doterajšom chode obce chýbali a bol som presvedčený, že prinesiem svojou účasťou výrazný posun obce žiadaným smerom. Verím, že je výhodou, že sme sa našli partia ľudí – poslancov, ktorí aktívne pristupujeme k problémom a chceme posúvať obec dopredu. Z mojich priorít to je informovanosť občanov o dianí v obci, na zasadnutiach obecného zastupiteľstva ale aj v komisiách, ktoré pomáhajú chodu obce. Napriek tomu, že komisie fungujú na báze dobrovoľnosti, ľudia v nich prinášajú potrebnú diskusiu a kolektívne posudzovanie návrhov a problémov. Dôležité informácie prinášame aj na našich stránkach, ale

aj na sociálnych sieťach či už to boli informácie o tangente, alebo o znečistení vody ale aj iných. Nahrávanie zasadnutí obecných zastupiteľstiev som na začiatok zabezpečoval osobne s podporou ostatných poslancov, aby občania mali potrebné informácie. Zrealizovali sme zverejňovanie zápisníc komisií, aby občania vedeli čím sa obec zaoberá. Podarilo sa nám rozbehnúť vydávanie obecných novín s kvalitným a nezávislým obsahom, stálymi rubrikami a prispievateľmi. A to tak, že celé noviny sú pripravované dobrovoľnícky. Toto hodnotím vysoko pozitívne a máme aj veľa ohlasov z radov občanom. Do budúcna plánujem zachovať rozbehnuté veci, aby sme sa vedeli posunúť dopredu a mohli realizovať nové projekty.

Rád by som všetkým obyvateľom Zálesia zaželať príjemné sviatky, veľa pohody a šťastný nový rok.

Patrik Vaško

Sú to dva roky od zvolenia do funkcie poslancov do obecného zastupiteľstva v Zálesí. Boli to dve odlišné obdobia. Prvý rok bol bežný, ako keď prídete do nového prostredia a potrebujete si urobiť obraz a podľa toho si pripraviť plán, čo by sa dalo zlepšiť, upraviť, prípadne priniesť úplne nové. Druhý rok bol ale úplne odlišný, prišla pandémia, všetky plány išli bokom a všetci sme hľadali cestu ako byť pripravení na niečo čo nepoznáme a nevieme ako dlho bude trvať, a aké bude mať následky.
Rozpočet obce je nízky a tým aj málo prostriedkov na rozvoj. Pristúpili sme k negatívnemu zvyšovaniu daní, na druhej strane sa podarilo opraviť niektoré časti komunikácie a vybudovať toľko diskutovanú Poľnú ulicu. V procese je projekt na rozšírenie materskej škôlky a veľmi dôležitej cyklotrasy do Ivanky pri Dunaji. Zároveň, sa nám nepodarilo posunúť vo výstavbe základnej školy tak, ako sme si predstavovali.
Výzva do nového roka je pokračovať v zlepšovaní stavu komunikácií. Posunúť sa vpred v obstarávaní pozemku pre základnú školu. Verím, že sa do konca volebného obdobia podarí zrealizovať cyklotrasu do Ivanky a pripraviť plán nových cyklotrás.
Chýba mi lepšia komunikácia z obecného úradu smerom k poslancom a obyvateľom, čo považujem taktiež za výzvu do nového roka.

Týmto by som chcel všetkým obyvateľom a čitateľom zaželať príjemné sviatky, veľa pohody a príjemných chvíľ počas nadchádzajúceho sviatočného obdobia.

Viliam Páleník

Od môjho povolebného zloženia sľubu poslanca už prešli dva roky, za ktoré som sa, žiaľ, neraz stretol s osobnými názormi, zdôvodneniami až zavádzaniami, neochotou počúvať vecné argumenty iných, ktoré nám uberali veľa síl, chuti a energie a zdá sa mi, že sme za dva roky mohli obec spoločne posunúť trochu viac vpred. V zastupiteľstve som sa stretol so skupinou aktívnych, motivovaných poslancov, s ktorými sa mi dobre spolupracuje. V komisiách som spoznal množstvo našich aktivistov a dobrovoľníkov, ktorí im venujú svoj čas a námahu rovnako v príjemných, aj menej príjemných situáciách. Pracovníci obecného úradu v zložitých podmienkach profesionálne a motivovane pod vedením starostu plnia svoje zákonné povinnosti k občanom, verejným orgánom a v podstate aj k zastupiteľstvu. Úradujúci starosta ako angažovaný aktivista mal pri nástupe do funkcie prirodzene bližšie k aktívnemu riešeniu akútnych problémov ako súbežnému systematickému manažovaniu širokého spektra aktivít a projektov. Prvé časti funkčných období však bývajú zložité pre všetkých zainteresovaných. Verím, že v jeho druhej polovici sa nám bude lepšie spoločne dariť riešiť potreby našich občanov, dodržiavať zákony a konať v záujme našej obce, a to bez ohľadu na politické body, ako sme, žiaľ, často svedkami vo veľkej politike.

Stanovisko poslanca Michala Šlachtu sa nám do uzávierky nepodarilo získať.

Tešíme sa z každého nového úseku cyklotrasy v našom okolí

Výstavba cyklotrasy v mestskej časti Bratislava-Vrakuňa popri Malom Dunaji už prebieha. V prvej etape, ktorá má byť ukončená v decembri 2020, sa buduje úsek od kruhového objazdu vo Vrakuni po ulicu Amarelková (na mape červenou farbou). V druhej etape v roku 2021 má byť dokončený úsek Amarelková – Ihličnatá (zelenou farbou na mape). Úsek od Ihličnatej ulice po letisko bol dokončený v minulom roku a mnohí z vás ho už aj vyskúšali. Odtiaľ sa potom popri Mohyle M. R. Štefánika v Ivanke pri Dunaji dostanete až do Vajnor a cez Vajnory a Svätý Jur až do Rače.
Tak vznikne súvislé cyklistické spojenie Vrakuňa – Ivanka pri Dunaji – Vajnory – Svätý Jur – Rača.

Mária Zemanová

Znázornenie celej cyklotrasy, od kruhového objazdu (červená čiara) až po letisko (modrá čiara)

Ekoturistická destinácia a ekoturizmus na Korze Zálesie

Miesto, kde Malý Dunaj vstupuje priamo do Zálesia a Zálesie sa prikláňa k Malému Dunaju, už všetci poznáme pod názvom Korzo Zálesie. Korzo je významný projekt s jasnou víziou, o čom svedčia aj ocenenia a nominácie v roku 2020 CE ZA AR 2020 kategória exteriér, nominácia na cenu Dušana Jurkoviča, ale aj zaradenie celého projektu Danube Bike and Boat medzi TOP 100 udržateľných destinácií sveta.

Aktuálny stav, pohľad z majáku

Vizualizácia

Víziou Občianskeho združenia Naše Zálesíčko je lokalitu okolo Malého Dunaja radiť medzi ekoturistickú destináciu ponúkajúcu špecifické zážitky z výletu. S upriamením pohľadu na prírodu, vzdelanie a udržateľnosť. Nedávanie dôležitosti fotkám samých seba uverejnených na sociálnych sieťach, ale otočenie sebapozornosti a nasmerovanie pohľadu k meritu. Tým je fauna, flóra, prírodné živly, oku lahodiaca architektúra, ktorá je s jemnocitom zasadená do prírody tak, aby s ňou tvorila jeden celok.

Vyasfaltované parkovisko nie je cestou, turistov časom ubudne

Myšlienky a nápady hovoriace o vybudovaní veľkého parkoviska pre momentálny nápor návštevníkov destinácii škodia. Množstvo prichádzajúcich návštevníkov časom po prvom vzhliadnutí ubudne, a nám ostane zapečatená plocha v podobe veľkého vyasfaltovaného parkoviska zvyšujúca teplotu ovzdušia. Dažďová voda asfaltovou plochou len pretečie a neostane v pôde, v ktorej je zdrojom pre suché obdobie.

V občianskom združení cítime, vnímame klimatickú krízu a upriamujeme sa na prospešné riešenia pre životné prostredie. Pre nás i ďalšie generácie. Prvá reakcia bola kampaň o udržateľnej doprave. Povýšenie samotnej dopravy do Zálesia bicyklom, kombinácia cyklo + vlak, loď, autobus alebo chôdzu na zážitok.

Stromy zachytávajú prach z Malinovskej

Za posledný rok bolo Korzo Zálesie obohatené o množstvo zelene, tráv, kríkov, kvetov, stromov. O poslednú výsadbu troch dubov letných (geograficky pôvodná drevina) sa pričinila Alenka Piknová z OZ Sadíme stromy. Tento druh stromov je dôležitý pre udržanie prirodzených biotopov v lokalite. Stromy a zeleň zachytia prach a hluk vznikajúci na Malinovskej ceste. Zadržia vodu v mieste výskytu, ktorá slúži ako zásoba v období sucha a ochránia samotný breh Malého Dunaja proti erózii. Už o pár rokov budú prírodnou klimatizáciou bez potreby čerpania neobnoviteľnej energie.

Korzo Zálesie sa stalo súčasťou prostredia predstavujúceho genius loci, z ktorého čerpáme hodnotovú inšpiráciu a určuje záleskú kultúrnu identitu. Projekt neverbálne odhaľuje identitu a vzťah Zálesanov k prírode, životnému prostrediu. Pomáha obyvateľom vnímať obec nie ako nocľaháreň odkiaľ vychádzajú do iného mesta za prácou a kultúrou, kde si budujú sociálne väzby a od miesta kde bývajú, očakávajú iba obslužnú infraštruktúru. K „prázdnej“ obci s dokonalými cestami, osvetlením, vysokými betónovými plotmi sa ťažko hľadá vzťah.

Výsledkom je aj zhodnotenie priľahlých pozemkov

Životaschopnú obec budujeme všetci – samospráva, obyvatelia, neziskový aj podnikateľský sektor. Prepojením všetkých týchto skupín bude výsledok rýchlejší a efektívnejší. Samospráva sa pri budovaní, napríklad obslužnej infraštruktúry, spojí s odborníkmi z oblasti urbanizmu, cyklodopravy, cykloturizmu, ekológie, stavebníctva, atď., z neziskového sektora. Výsledkom nebude cesta jednoliata, ale bude obsahovať napríklad aj zelený pás, ktorý priestor schladí, zatieni a tým zabráni ceste sa naakumulovať teplom, pohltí prašnosť, poskytne faune možnosť prežiť, poteší oko. Výsledkom je aj samotné zhodnotenie pozemkov. Uvádzame len zlomok z toho, aký by mohol byť výsledok pre nás všetkých pozitívny pri vzájomnej spolupráci. Keďže téma je rozsiahlejšia a uvádzame len jeden z možných príkladov. Radi sa téme budeme venovať v ďalšom čísle obecných novín.

Korzo Zálesie patrí presne medzi tie miesta, ktoré obci vdychujú život a jeho rozvoj by nemal stagnovať. Revitalizovaný breh Malého Dunaja zvýšil kvalitu života v obci a rovnako aj hodnotu majetku. Vzdelávanie a ekonomická udržateľnosť sú atribúty pre ekoturistickú destináciu. Ďalšou métou je vybudovanie Kultúrno–ekologického centra, ktoré bude slúžiť na tieto účely:

- regionálne informačné centrum pre Malý Dunaj –

prvý kontakt s návštevníkom
- miesto pre vzdelávacie aktivity pre deti, dospelých – zvyšovanie povedomia najmä u detí o existencii flóry a fauny v lokalite Malého Dunaja v spolupráci s nezis kovým sektorom v oblasti ŽP
- miesto na kultúrne podujatia
- miesto na výstavy
- miesto na prednášky, duálne vzdelávanie
- miesto na herňu, menšiu knižnicu
- miesto na premietania
- miesto na stretávanie sa miestnej komunity
- miesto na schôdze občianskych združení
- miesto pre prípravu ostatných projektov združení
- priestory ako reprezentačný priestor
- servis pre Korzo Zálesie (sklad náradia, materiálu, čerpadlo, lode, motor, záhradné potreby, vesty).

Súčasťou celého konceptu Kultúrno-ekologického centra Korzo Zálesie a prvkom, ktorý bude celé tieto aktivity stmeľovať a zabezpečí aj finančnú udržateľnosť dobrovoľníckeho konceptu, bude aj lokálne občerstvenie. Ekonomická prosperita bude opätovne aplikovaná a vrátená do priestoru. Aj tento aspekt tvorí ekoturizmus. Získané financie vo výške 95 % sa použijú priamo v regióne. Kruh musí byť uzavretý, aby sa docielil pozitívny efekt. Cez ekonomický rozvoj sa podporí životné prostredie a vzniká udržateľné miesto.
Momentálne sme stratili rok, avšak naše úsilie pokračuje a s poslancami o tejto vízii rokujeme už od januára 2020. Malý Dunaj a okolie je pre každého a každý svojim vstupom do prírody je spoluautorom celej myšlienky, bázne a hodnoty.

Občianske združenie Naše Zálesíčko

Príležitosť pre mamičky na materskej

Milí rodičia, starí rodičia, priatelia a detičky, touto cestou by som vám rada z celého srdca poďakovala za vašu priazeň, milé úsmevy, detskú radosť, množstvo zážitkov, spev a smiech. Počas niekoľkoročného fungovania v materskom centre TIK-TAK a jeho následného vedenia som spoznala mnoho milých a láskavých ľudí, veľkých dospelákov a najmä malých človiečikov, s ktorými, aj keď už vyrástli, máme naďalej skvelé vzťahy a priateľstvá.
Moja vďaka patrí aj obecnému úradu a poslancom za ich podporu a hlavne rodine Tomšíkovej za čarovné miesto v Ramonne, ktorej priestory sme ostatný rok a pol mohli užívať.
Prišiel však čas „odovzdať žezlo" a dať možnosť aj niekomu inému s veľkým srdcom, kto sa bude s láskou, trpezlivosťou a kreativitou starať o materské centrum TIK-TAK a pokračovať v jeho dlhoročnej tradícii.
Ak táto ponuka niekoho oslovila, rada mu odovzdám štafetu, ochotne poradím i ukážem ako na to. Bližšie informácie na tel. čísle 0914 103 200.

Martina Kocmundová

Keď sa chce, tak sa dá. Aj sadiť

V Občianskom združení Sadíme stromy sa venujeme sadeniu stromov v obciach a mestách v spolupráci s jednotlivcami alebo s firmami, ktoré majú o sadenie záujem. Túto jeseň sme vysadili v Zálesí tri duby letné. Ľudia, ktorí stromy sadili, na ne aj finančne prispeli. Tri stromy a štyria ľudia. Nákup jedného stromu finančným prispením umožnila rodina Ráczová, nákup ďalšieho stromu bol možný s podporou Gabiky Kovačičovej a Daniely Láznikovej a nákup posledného stromu podporil Martin Velas.
Pre duby sme sa rozhodli s Občianskym združením Naše Zálesíčko. Dub je symbolom sily, dlhovekosti a odolnosti. Patrí medzi pôvodné dreviny lužných lesov. Výborne znáša zmeny počasia. Je to pomaly rastúci, dlhoveký strom, odolný voči škodcom. Veríme, že sa stromom bude dariť.

Alena Piknová, OZ Sadíme stromy

Jeden z troch novovysadených stromov pri Korze

Anketa: Ako pandémia zmenila životy Zálesanov?

Na konci kalendárneho roka zvykneme bilancovať uplynulých 12 mesiacov. Rok 2020 sa nepochybne zapíše do dejín ako rok veľkých a nečakaných zmien. Pandémia koronavírusu zasiahla takmer všetky pracovné sféry, podnikanie, ale aj naše hobby a voľnočasové aktivity. Zaujímalo nás, ako ovplyvnila životy Zálesanov, čo im toto obdobie vzalo, alebo naopak, či zmenil útlm v spoločnosti ich život k lepšiemu. V naše ankete sme sa zamerali na prierez rôznych povolaní a zamestnaní, no zaujímal nás aj názor seniora. Pozrite si, ako naši respondenti odpovedali.

Andrej M., 37 rokov, elektroprojektant: Pandémia prerušila najmä moje aktivity ohľadom zbierania historických informácií, dokumentov a fotografií Zálesia u našich starších občanov. Toľkých mám ešte v pláne navštíviť, ale nerád by som ohrozil ich zdravie, preto som tieto stretnutia úplne obmedzil. Určite mi pandémia vzala aj veľa ďalších aktivít, ale na druhej strane sa teším najmä z toho, že mám teraz viac času na seba aj na rodinu. Snažím sa to využiť a často si pripomínam obľúbený citát: Ak chceš zmeniť svet, choď domov a miluj svoju rodinu.

Alexandra N., 34, pedagóg: Koronavírus vpadol do našich životov nečakane na jar, kedy každý ožíva čerstvou energiou a rôznymi aktivitami. Žiaľ, ani naša rodina nebola výnimkou. Opatrenia potrebné k zamedzeniu šírenia nám vytriedili nielen sociálne kontakty, ale aj aktivity, ktorým sme sa mohli venovať. V lete sme sa teda venovali najmä turistike a ako nutný reset obmedzených kontaktov funguje u nás doteraz večerná cyklistika. No spomalenie rýchleho tempa nám do rodiny prinieslo aj to najkrajšie prekvapenie, suvenír z potuliek Slovenskom v rastúcom brušku.

Braňo Z., 33, PR a marketingový manažér: Podnikám v marketingu, PR a komunikácii a väčšina mojich klientov je z oblastí kultúry a cestovného ruchu. Množstvo kampaní a komunikačných príležitostí sa v tomto období buď pozastavilo, alebo úplne zrušilo. Ale tam, kde to bolo možné, sme marketing upravili a nastavili smerovanie i podnikateľský potenciál iným spôsobom a prispôsobili sa situácii. Paradoxne sa mnohé schvaľovania a stretnutia zefektívnili.

Kolektív OÚ Zálesie, zamestnankyne verejnej správy: Pandémia prácu na obecnom úrade skomplikovala. Dodržiavanie opatrení si vyžiadalo úpravu úradných hodín a vybavovanie stránok pred OÚ. Neskôr sa OÚ z dôvodu neschopnosti plniť opatrenia presťahoval do kultúrneho domu. Stále riešime otázku, ako vybavovať stránky čo najefektívnejšie tak, aby sa nestretávalo veľa ľudí naraz pre ochranu tak občanov ako aj pracovníkov OÚ. Najlepším riešením sa nám osvedčil vopred dohodnutý termín telefonicky alebo mailom. Toto riešenie však v čase vyrubovania daní a vyberania poplatkov nebude dostačujúce.

Ľubica S., 34, učiteľka angličtiny: Pandémia mi vzala možnosť vycestovať do zahraničia a vychutnať si samotu. Vzala mi možnosť slobodne a operatívne sa rozhodovať o svojich podnikateľských aj súkromných aktivitách. Pandémia mi vzala možnosť baviť sa, „vypustiť paru“, kultúrne a spoločensky sa vyžiť. Rozšírila sa však oblasť mojich služieb – klienti sa viac nebránia výučbe jazyka online.

Michal Z., 38, fotograf: Mne nevzala nič, čo sa týka voľnočasových aktivít. Nechodievam vo voľnom čase do klubov ani do reštaurácií. Chodím oddychovať hlavne do prírody na miesta, kde nestretnem ani živú dušu. Tým, že pracujem s ľuďmi, vyhľadám tiché miesta bez nich.

Pavel P., 76, dôchodca: Žijem spolu s manželkou v rodinnom dome a pracujem doma bez mzdy. Pandémia nás svojim spôsobom uväznila vo svojom domove. Obmedzili sme návštevu u lekárov, čo môže spôsobiť pri našom zdraví a veku zhoršenie zdravotného stavu. Môj pohyb sa obmedzil na nákup liekov, potravín, alebo nevyhnutných vecí pre domácnosť. Okrem toho venčím dvakrát denne psa, ale aj to s obavou, že sa môžem stretnúť s nezodpovednými ľuďmi. Dodnes sa neviem vyrovnať so skutočnosťou, že v letnom období sme si nemohli užiť pár dní pri mori. Chýbajú mi stretnutia so širšou rodinou, s ľuďmi z Klubu dôchodcov (výlety, návšteva divadelných predstavení a stretnutia pri rôznych príležitostiach).

Peter F., 39, obchodný manažér: Pandémia nám mnohé vzala, ale zároveň nám dala aj šancu pozrieť sa na viaceré veci z inej perspektívy. Každú krízu možno vnímať aj ako výzvu a príležitosť na zmenu či už osobnú, alebo spoločenskú. V mojom pracovnom živote sa veľa nezmenilo, keďže už päť rokov pracujem z domu. Na jar počas „lockdownu“* mi množstvo voľného času umožnilo dokončiť drobné práce okolo domu, zreorganizovať záhradu, kúpiť si bicykel a viac času tráviť v prírode.

Peter S., 42, rezort kultúry: Pandémia mi pracovne otočila totálne svet. Online mítingy, menej kontaktu s ľuďmi, zvýšené požiadavky na rýchlosť výstupov sú niekedy náročné, ale zatiaľ to s malými prestávkami zvládam. Každopádne táto doba pandémie je obrovská výzva a ešte väčšia bude návrat k normálu. Vrátime sa niekedy?

Henrieta Mihalková

*Pozn. redakcie: lockdown – je karanténa, uzamknutie, zákaz vychádzania alebo zákaz opustenia určitej oblasti. Obmedzenie voľného pohybu a možnosti stretávania sa ľudí za účelom spomalenia nákazy komunitným šírením. Zdroj: aopp.sk

Čo je za plotom, nie je moje?

Rastliny nám v živote poskytujú veľa – kyslík, tieň, potešenie. No kedy je zelene málo a kedy príliš veľa?
Každý užívateľ pozemku či už rodinného domu, alebo záhrady určite dobre vie, ako sa o svoju záhradu starať. Ideálne pravidelne a svedomito, aby nám nerástla cez hlavu či nebodaj cez plot. Výsadba drevín či stromov

Prerastajúca zeleň zakrýva dopravnú značku na Ulici Ignáca Gešaja

patrí k možnostiam skrášlenia pozemku a tak ju naozaj veľa ľudí využíva. Dôležité ale je, aby sme sa o flóru starali nielen v súlade so záhradkárskym kalendárom, ale aj princípmi práva, etiky a susedského spolunažívania.
Častým problémom prerastajúcej zelene býva, že zasahuje akýmkoľvek spôsobom do vedenia elektrickej siete. To môže spôsobiť skraty a výpadky poskytovanej služby v širšej oblasti, v najhoršom prípade aj požiare či iné škody na majetku. Aj tento rok uverejnila spoločnosť Západoslovenská distribučná a.s. výzvu pre vlastníkov na odstránenie a okliesnenie stromov a iných porastov, ktoré ohrozujú bezpečnosť alebo spoľahlivosť energetických zariadení a to najneskôr do 7. januára 2021. Počas zistenia nedostatočnej úpravy smie spoločnosť v zmysle zákona 251/2012 Z.z. vstúpiť na pozemok a vykonať nevyhnutné úkony.
Prerastajúca zeleň však môže spôsobiť škody aj iným spôsobom – nekorigovaná veľkosť niektorých stromov alebo drevín bráni vo výhľade v križovatkách, prípadne úplne zakrýva dopravné značky, čím narúša plynulosť a bezpečnosť dopravy. V tomto prípade by nemuseli škody skončiť len materiálnou ujmou, ale aj ujmou na zdraví. Nakoľko každý vlastník pozemku nesie právnu zodpovednosť za svoj majetok, mohli by sme sa nechtiac stať nepriamymi účastníkmi dopravnej nehody počas jej riešenia na súde.
Nielen hmotné statky sú dôležité, krehké a výnimočné sú najmä ľudské vzťahy. Ak teda zistíme, že naša výsadba presahuje cez plot ohraničujúci záhrady až k susedovi či do cesty, je nielen našou povinnosťou, ale zároveň aj slušnosťou zabezpečiť nápravu. Niekedy nie je možný orez z vlastného pozemku, vtedy pomôže láskavé slovo a možno sa okrem povolenia ku vstupu na susedov pozemok dočkáte aj susedskej výpomoci.
V zimnom období je náročnejšia logistika likvidácie orezov, nakoľko nie je zabezpečený odvoz biologického odpadu a v súčasnosti **nie je možné ani jeho odovzdanie na zbernom dvore. V okolí našej obce je najbližšia možnosť celoročného odovzdania organického odpadu v kompostárni v Bernolákove. Táto služba je spoplatnená sumou 10 – 30 € za tonu v závislosti od druhu organického odpadu. Uskladnenie napríklad 70kg vážiacej tuje vás v kompostárni vyjde približne 2 eurá.**
Prišiel čas vianočných sviatkov, kedy každý z nás poľaví vo svojom pracovnom tempe a viac času trávi doma. Využime ho aj na prechádzku a kontrolu svojej záhrady a okolia pozemku, nech rok 2021 začneme tak, ako sa na starostlivých susedov patrí. Veľa energie!

Alexandra Nikolíni

Poslušné deti navštívil Mikuláš na hasičskom aute

V dnešnej dobe plnej obmedzení a prísnych pravidiel sa podarilo hasičom zo Zálesia zorganizovať tradičnú decembrovú akciu „Mikuláš“, avšak trochu inak. Rozhodli sa, že deťom, ktoré celý rok poslúchali, prinesie Mikuláš sladký balíček priamo domov na hasičskom aute! Z kapacitných dôvodov bolo možné rozniesť balíčky len 70 deťom. Hasičskí škriatkovia však popracovali na logistike a nakoniec sa tešilo 105 detí. Škriatkovia vyzdobili vianočný stromček vlastnoručne vyrobenými ozdobami, ktoré im darovali deti. Mikuláš verí, že sa situácia upokojí a všetci sa stretneme o rok pri hasičskej stanici.
Tento rok sa Mikuláš zasa činil a usilovne pobehal čo sa dalo. Dôchodcom aj škôlkárom doprial nádielku jogurtov, a deťom do šatní Atletika Zálesia doniesol sladké odmeny a úžasné zimné čapice. Ďakujeme Mikulášovi, ale aj obci, všetkým darcom a dobrovoľníkom.

-redakcia

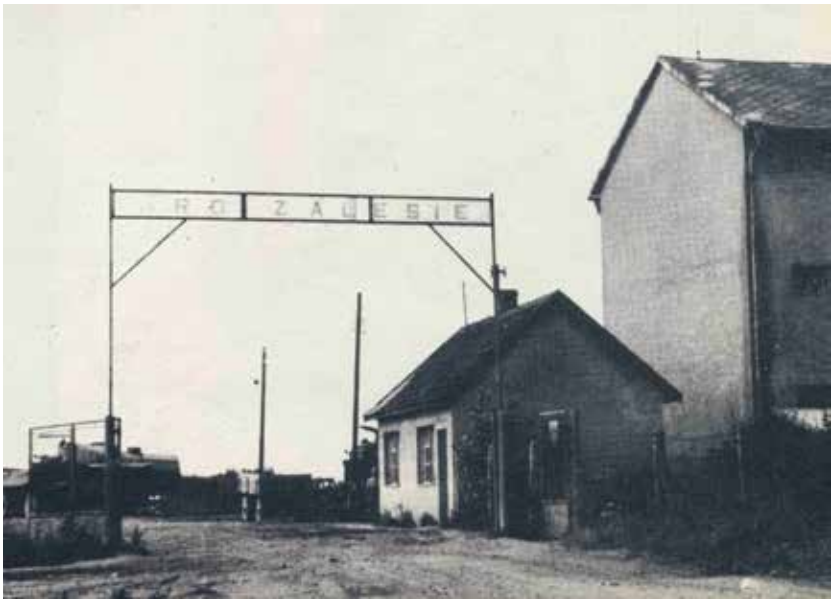

Po stopách JRD Zálesie

Všetky uvedené fotografie sú z brožúry „15 rokov JRD Zálesie“ z roku 1972.

Kombajnisti

Skupina žien pri čistení obilia

Stavebná skupina

Ošetrovatelia a dojičky kráv

Prehľad o stavoch a úžitkovosti zvierat v živočíšnej výrobe

1958	1965	1968	1971
	stavy:		
	HD		
130	255	254	250
	z toho kravy		
44	84	89	96
	ošípané		
316	445	621	757
	z toho prasn.		
50	50	56	70

Letecký pohľad, 1998; súkromný archív: Š. Biskupič

Pohľad od Starobystrickej ulice, rok nezistený; archív OÚ

Jednotné roľnícke družstvo (JRD) sa v Zálesí nachádzalo na mieste dnešného zberného dvora a vzniklo v roku 1957. Založeniu JRD predchádzalo veľa agitačnej práce a presviedčania súkromne hospodáriacich roľníkov. Pri investičnej výstavbe družstva a v zabezpečovaní poľných prác v prvých rokoch hospodárenia pomohol najmä patronátny závod Slovnaft. Jeho pracovníci chodili často „lámať kukuricu" či zbierať repu.

Postupne sa podarilo v Zálesí postaviť veľký hospodársky dvor. V areáli sa nachádzali kravíny, teľatníky, ošipárne, kuríny, maštale, sušiarne, sýpka, dielne a sklady mechanizácie. Na okolitých poliach družstvo pestovalo jačmeň, pšenicu, ovos, kukuricu, cukrovú repu, zemiaky, fazuľu a veľa iných plodín. Družstvo sa venovalo aj pestovaniu zeleniny na semeno, ktoré sa výhodne predávalo. Žiaci tunajšej školy sa často zúčastňovali na brigádach pri zbere surovín, zbere „mandelinky zemiakovej" alebo trhali burinu na pozemkoch JRD. Okrem živočíšnej a rastlinnej výroby sa časom zabezpečovala aj pridružená výroba – ťažba štrku, doprava a pod. Za dobu svojho trvania dosahovalo JRD dobré hospodárske výsledky. Po páde komunistického režimu sa do prenajatých priestorov družstva prisťahovala súkromná firma BORSEUS, ktorá sa venovala chovu jazdeckých koní a filmovému kaskadérskemu umeniu v jazde na koni a historickému šermu.

Dnes už však JRD patrí do našej spoločnej histórie. Na jeho mieste čochvíľa vyrastie nová obytná lokalita.

Fotografie z roku 2016 zachytávajúce torzo areálu družstva a schátrané budovy; súkromný archív: M. Zajaček

Zo spomienok Michala Zajačka:

Neviem, koľko som mal rokov, tuším päť alebo tak dajako, keď ma dedko vzal na čerstvé mlieko. Útržkovito si pamätám, ako niesol na bicykli ešte tú starú kovovú smaltovanú nádobu. Prišli sme dnu a dedko ma predstavil ako svojho vnuka. To je Miško. Stará drevená podlaha, veľký stôl, kachle a vôňa mlieka. To je všetko čo si zvnútra pamätám, ale aj tak to vo mne navždy zanechalo silnú spomienku. Na tvár tej pani si už tiež nespomeniem. Spomínam si ale ešte, ako nám pri odchode vŕzgala štrková cesta pod kolesami bicykla a hrkotal vrchnák tej starej nádoby plnej čerstvého mlieka. Pozeral som na dedkove chudé žilnaté ruky, ako pevne držia bicykel, aby na ňom udržal mňa aj mlieko.

Andrej Meško,
historiazalesie@gmail.com

Pozn. redakcie: Autor nie je historik ani vedecký pracovník. Text je výsledkom práce nadšenca pre obecnú históriu.

Čo sa udialo počas jesene

Čisté ovzdušie je pre deti v predškolskom veku veľmi dôležité. Veľmi sme sa potešili, že i my môžeme k nemu trochu prispieť, a preto sme sa v septembri prihlásili do kampane „Do školy na bicykli“. Táto kampaň podporuje zdravé, ekologické a bezpečné dochádzanie detí, rodičov a pedagógov do škôl. I keď sme len malá materská škola, zapojili sme sa do tejto kampane a v rámci súťažnej kategórie Najpútavejšia kampaň sme získali spomedzi 238 zapojených škôl z celého Slovenska CENU POROTY.

Obdržali sme tak od Cyklokoalície návrh dopravného riešenia okolia školy. Táto súťaž sa stretla s veľkým nadšením nielen zo strany detí, ale aj rodičov. Deti, ak bolo vhodné počasie, s radosťou prichádzali do MŠ na bicykli, odrážadle či kolobežke, v niektorých prípadoch ich vozili na bicykli i rodičia. Všetci boli motivovaní tým, že pomáhajú sebe i prostrediu.

K bicyklom patrí aj starostlivosť o ne, a tak sme bicyklovú tému pútavo zaradili do našej výchovno-vzdelávacej činnosti. Predškolákom sme zaujímavou formou predstavili z čoho sa skladá bicykel, a ako sa oň majú starať. Každé dieťa si skúsilo utrieť a namazať reťaz olejom, aby vedeli, že s čistou a nevŕzgajúcou reťazou sa ide ľahšie. Čo ich veľmi zaujalo, bola výmena duše na odrážadle, ktorého obe kolesá boli vyfučané. Spoločnými silami defekt opravili a odrážadlo tak sfunkčnili. Chodenie do škôlky na bicykli motivovalo deti natoľko, že s radosťou pokračujú aj po skončení súťaže.

Počas rodičovského združenia sme poprosili rodičov, či by nám pomohli s dokončením okolia chodníka pre bosé nôžky. Za pekného jesenného počasia sa zišlo zopár rodičov, priniesli si so sebou potrebné náradie a chuť do práce, vďaka ktorej roznosili zeminu a vysiali lúčnu trávu. Naším tujam sa opätovne pozreli na zúbky ďalší dvaja rodičia, ktorým boli nápomocní všetci naši malí škôlkari aj so svojimi fúrikmi a hrabličkami. V chladnom novembri nám prišiel vypomôcť ďalší rodič so zváraním a opravil všetky poškodené časti plotu.

Koncom novembra sa začali práce na spevnení plochy pred novou budovou MŠ. Zámková dlažba zabezpečí vyššiu bezpečnosť pre všetkých návštevníkov MŠ a hlavne pre pani kuchárky, ktoré každodenne prevážajú na vozíku stravu zo starej budovy do novej budovy. Z dôvodu pandemickej situácie dostali aj tradičné udalosti nový šat – Mikuláš, čert aj anjel prišli zvlášť do

Brigádnici dobrovoľníci

oboch budov MŠ. Zaujímavé bolo, že sa náramne podobali na našich nepedagogických zamestnancov. Detičky im zaspievali, zarecitovali aj zatancovali a za to dostali rôzne odmeny.

Aj malé deti sa niekedy stretnú s potrebou pomôcť zranenému. Preto je dôležité už v útlom veku oboznámiť deti so základnými technikmi prvej pomoci. Aby mohli poskytnúť vhodnú pomoc, musia vedieť, čo robiť a čo naopak nerobiť. Preto v rámci edukačného mesiaca o ľudskom tele začiatkom decembra do našej škôlky zavítal pravý záchranár, ktorý detičkám ukázal základy prvej pomoci. Deti sa pútavou, hravou a interaktívnou formou zapájali do riešenia rôznych situácii a spoločne ukázali, ako by sa mala pomoc poskytnúť správne. Hlavne dostali dôležité informácie, na ktorých môžu neskôr stavať a nespanikáriť, keď ich budú potrebovať. Všetkým zúčastneným veľmi pekne ďakujeme.

Malí záchranári

A srdečne ďakujeme aj pánovi Jurajovi Meškovi zo Zálesia, ktorý nám nezištne a z kvalitného materiálu vyrobil exteriérovú skrinku.

V tomto neľahkom období COVID-19 na Slovensku prebehlo celoplošné testovanie, po ktorom zostali viaceré okolité inštitúcie zatvorené. Sme veľmi radi, že sme po testovaní zostali aj vďaka rodičom v prevádzke.
Sme tu v prvom rade s láskou pre Vaše deti.
Prajeme Vám krásne Vianoce a šťastný nový rok 2021.

Kolektív MŠ

Majstri Slovenska sú aj zo Zálesia

Cválajúci kôň, krásna hudba, efektné kostýmy a dych berúce akrobatické kúsky. Presne to ponúka voltíž, jazdecký šport, ktorý sa spája aj so Zálesím a jeho mladšími obyvateľmi.

Už v roku 2012 vznikla prvá myšlienka založiť voltížny klub aj v Zálesí alebo jeho okolí. Prispelo k tomu najmä to, že v našej obecnej materskej škole deti spoznávali tento šport a starostlivosť o kone vďaka kobylke Sáre, ktorá bola pravidelným návštevníkom školského areálu. Svoju šikovnosť deti rozvíjali pod vedením pani učiteliek Adriany Žatkovej a Zuzany Repkovej, ktoré boli kedysi aktívnymi voltižérkami.

Voltíž je akrobatické a gymnastické cvičenie, ktoré sa vykonáva na cválajúcom koni. Menšie deti majú po-

Majsterky SR v kategórii dvojíc, Hana Jezberová a Alica Prokopovičová

volené cvičiť aj v kroku, predsa len technická náročnosť cvikov je vysoká a cvičenec si svoj vzťah a dôveru so štvornohým priateľom buduje celé roky. S využitím hudobného podkladu je možné predviesť povinnú alebo voľnú zostavu, ktoré pozostávajú z rôznych vzájomne poprepájaných cvikov. Okrem cvičenca a koňa je dôležitým členom tímu aj lonžér. Ten na dlhej lonžke (úväze) ovláda koňa tak, aby bol jeho pohyb pravidelný a súmerný. Výkony športovcov hodnotia oficiálni rozhodcovia.

Deti v materskej škole teda vďaka svojim pani učiteľkám – prvým trénerkám spoznávali netradičný šport a tie najšikovnejšie a najodvážnejšie z nich ďalej po-

Strieborná voľná zostava v kategórii detských skupín

kračovali v klube, ktorý vznikol v rámci Jazdeckého klubu Spojenej školy v Ivanke pri Dunaji v roku 2012.

Už v roku 2013 sa klub prvýkrát aktívne zapojil do Slovenského voltížneho pohára, v ktorom čoraz úspešnejšie pôsobí dodnes.

Voltížny klub Spojenej školy opäť bodoval

O Zálesí by sa dalo smelo povedať, že je liahňou voltížnych talentov. Svedčí o tom nielen trénerka malých detí a bývalá národná reprezentantka Adriana Žatková alebo naša veľmi úspešná lonžérka Tamara Kotvasová, no aj počet záleských detí a mladých športovcov, ktorí sú súčasťou JK Spojenej školy v Ivanke pri Dunaji. Aktuálne je 12 z celkového počtu 23 športujúcich členov klubu z našej obce.

Títo mladí športovci sa výborne presadzujú aj v národných rebríčkoch Slovenskej jazdeckej federácie. V dňoch 24. – 26. septembra 2020 organizoval v Dunajskom Klátove Jazdecký klub Spojená škola Ivanka pri Dunaji Majstrovstvá Slovenskej republiky vo voltížnom jazdení, kde cvičenci naozaj zažiarili aj na medailových priečkach. Majsterkami SR v kategórii dvojíc sa stali Hana Jezberová a Alica Prokopovičová, strieborným vicemajstrom v kategórii jednotlivcov mladších detí Filip Nikolíni, bronzovou vicemajsterkou v kategórii starších detí Tara Jurášová a v kategórii seniorov medailu dosiahla bronzová vicemajsterka Hana Jezberová. Súťažilo sa aj v kategórii skupín, kde získali Júlia Tary, Simona Psotná a Filip Nikolíni medzi deťmi titul strieborných vicemajstrov Slovenskej republiky. Zlatú a bronzovú medailu získala aj lonžérka Tamara Kotvasová.

Starším cvičencom úspechy v národných súťažiach otvárajú aj možnosti kvalifikovať sa na účasť v medzinárodných súťažiach. Hana Jezberová a Alica Prokopovičová svojím výkonom medzi ostatnými voltižérmi dominovali, čím splnili kvalifikačné predpoklady a môžu sa zúčastniť Majstrovstiev sveta v roku 2021. K tým mali otvorenú cestu aj v sezóne 2020, no vzhľadom na svetovú pandémiu a bezpečnostné opatrenia boli Majstrovstvá sveta 2020 vo Švédsku zrušené. Všetkým úspešným reprezentantom našej obce srdečne blahoželáme!

Alexandra Nikolíni

K sviatkom vianočným sa nám prihovára otec Rusňák

„Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život.“ (Jn 3, 16)

Mohli by sme očakávať, že úvodný citát k vianočnej úvahe bude zo správ o Ježišovom narodení z Lukášovho evanjelia. Ale aj sv. Ján evanjelista v úryvku, ktorý sme vybrali, vystihuje samotnú podstatu Vianoc. A to, že Boh vo svojej úžasnej láske k hriešnemu ľudstvu, posiela Záchrancu, Vykupiteľa, vlastného jediného Syna ako malé bezbranné dieťa, aby nik, kto v neho uverí, nezahynul, ale mal večný život – večnú účasť na Božej láske.

Ak nám má aj táto úvaha aspoň trochu pomôcť priblížiť sa k pochopeniu a najmä prežívaniu podstaty Vianoc - ako významnej udalosti vykupiteľského Kristovho diela - bude dobre, ak si pripomenieme niečo z tradície týchto sviatkov v dejinách cirkvi.
Vianoce sa v apoštolských časoch, a vôbec v prvotnej cirkvi až do 4. storočia, vôbec neslávili. Sviatok svätého Štefana, prvého mučeníka, sa slávil v cirkvi skôr ako Narodenie Pána, ktoré slávime 25. decembra. Prvých kresťanov akoby nezaujalo slávenie Ježišovho narodenia, detstva, či jeho tridsať ročného skrytého života v Nazarete. To, čo sa pri Ježišovom počatí, narodení a skrytom živote dialo, čo dvanásťročný Ježiš povedal v chráme, to si len jeho matka zachovávala vo svojom srdci. Žil medzi ľuďmi ako nepoznaný. Ján Krstiteľ povedal o ňom ľudu, že stojí medzi vami ten, ktorého vy nepoznáte.

Hlavnými sviatkami prvotnej cirkvi, ktoré sa slávili hneď od začiatku, boli Veľká noc a Turíce späté s udalosťami vzkrieseného Krista a zoslania Svätého Ducha. Ony odkryli tajomstvá, že to malé bezbranné dieťa narodené v chudobe betlehemskej maštali je Boh, že ten mladý muž s mozoľnatými rukami v tesárskej dielni svojho pestúna Jozefa z Nazareta je Boh, že ten, čo rozmnoží päť chlebov pre päťtisíc ľudí, čo tíši búrku na mori a chodí po jeho hladine, čo uzdravuje všetky duševné i telesné choroby, čo kriesi mŕtvych je Boh, že ten, čo opustený umiera na kríži je Boh. Až veľkonočné ráno potvrdilo túto pravdu, ktorá bola skrytá aj tým, čo žili s ním po celé tri roky verejného účinkovania.

Keď na Vianoce slávime Narodenie Božieho syna, nepripomíname si ho ako malé dieťa, ale ako Boha, ktorý nám prišiel ukázať, ako treba zmysluplne prežiť ľudský život v zhode s Božou vôľou, milovať Boha a blížnych až do definitívneho zavŕšenia nášho života v náručí Božej lásky. Slávime ho ako toho, ktorý nám ukázal, ako treba vedieť prijať bolesť, utrpenie a kríž a dať mu pravý zmysel obety. Slávime ho ako nášho záchrancu a vykupiteľa z našich hriechov, z našej zloby a biedy. On sa kvôli nám stal človekom podobným nám vo všetkom okrem hriechu, aby nás mohol urobiť adoptovanými Božími deťmi. To je plán našej spásy, to je zmysel a podstata Vianoc. Preto sú vianočné udalosti pre nás dôvodom k opravdivej radosti.

Viera ľudí ožiarená veľkonočným tajomstvom nevidí nejaké zázračné dieťa, ale Boha medzi ľuďmi, tajomnú, ale konkrétnu bytosť s dvomi skutočnými podstatami, ako skutočný Boh a ako skutočný človek v jednej osobe. Boh sa znížil k človekovi, aby ho zachránil, sám mu iniciatívne vychádza v ústrety a túži, aby každý človek bol spasený. Rešpektuje slobodnú vôľu človeka a trpezlivo čaká, aby ho človek prijal a dal sa mu narodiť vo svojom srdci.

Ježiš na inom mieste v evanjeliu hovorí: „Milujte sa navzájom, ako som ja miloval vás.” Vianoce sú vo svojej podstate sviatkami vzájomného darovania sa Boha človekovi, človeka Bohu a človeka človekovi navzájom. Štedrosť božia v takomto darovaní je pre nás výzvou k tej pravej štedrosti, ktorou sa aj my máme jeden druhému obdarovať.

Vianočné sviatky dnešných čias sa stali obeťou konzumu, a stále viac a viac sa vzďaľujú od ich pravej podstaty, od Boha. Ľahšie je totiž dávať hmotné dary, aby sme nemuseli dať seba v láske jeden druhému, kde už aj úprimné stisnutie ruky, srdečný úsmev a teplé slovo môže byť pre toho druhého veľkým darom.

Tí, ktorí nepochopili, alebo nechcú pochopiť, že konzumné Vianoce nemôžeme nazvať kresťanskými, pretože sú iba príležitosťou jesť, piť, zabávať sa a cestovať, po sviatkoch, po návrate do všedných dní možno pocítia akúsi trpkú príchuť, že premárnili niečo duchovné, niečo, čo ich tajomne prevyšuje, čo ich mohlo povzniesť, zmeniť, urobiť lepšími, šťastnejšími a radostnejšími ľuďmi. Konzum nie je pravé šťastie a zábava nie je ešte pravá radosť. Pravé šťastie a pravú radosť môže dať len ten, kto ich naozaj má, a ktorý nám ich ponúka vo svojom Synovi Ježišovi.

Zamyslime sa či správne chápeme a hlavne prežívame tieto sviatky. Či nie sme aj my už len nejakou ligotavou ozdobou na živom strome cirkvi, alebo sme naozaj zdravým konárom, ratolesťou, v ktorej naplno prúdi Boží život a prináša hojné ovocie kresťanského života. Dni Adventu a slávnosť Narodenia Ježiša Krista nech sú pre nás novou príležitosťou k aktívnemu vytváraniu pokoja v srdci a vo vzájomných vzťahoch.
Božia láska a požehnanie nech vás sprevádzajú po celý nový rok.

Štefan Rusňák, farár,
Farnosť sv. Jána Krstiteľa Ivanka pri Dunaji. Filiálka Zálesie

Občasník obce ZÁLESIE • Vydavateľ: Obec Zálesie, Trojičné námestie 1, 900 28 Zálesie, tel.: 02/4594 6013, IČO: 00682110 • ISSN 2453-6806 • EV 5767/19
Náklad: 1000 výtlačkov • Nepredajné • Vydané 20.12.2020 •
Redakcia: Mária Zemanová - šéfredaktorka, Maroš Sollár - grafika, Henrieta Mihalková, Marián Perger, Martina Kocmundová, Andrej Meško – nadšenec pre obecnú históriu
Foto: Mária Zemanová, Peter Milko, Alena Piknová a archívy: OZ Naše Zálesíčko, DHZ, M. Zajačka, OÚ a FB • E-mail: **noviny.zalesie@gmail.com**
Distribúcia do všetkých schránok v obci Zálesie • Neprešlo jazykovou úpravou • Za obsah jednotlivých príspevkov zodpovedajú v plnom rozsahu autori.
Nie všetky zverejnené názory vyjadrujú aj stanoviská redaktorov. Uzávierka budúceho čísla novín bude 15.3.2021.